

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/a municipiului București
Clasa a VIII-a
2017

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Subiectele se tratează pe foi separate

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. "Către coroana Ungariei și către toate țările, în care va veni această prezentă scrisoare. Salutare. Noi Ștefan voievod, din grația lui Dumnezeu domn al Moldovei (...) tuturor căroră scriu vă doresc tot binele, și vă spun domniilor voastre că necredinciosul împărat al turcilor a fost mult timp și este nimitorul întregii creștinătăți, și în fiecare zi se gândește cum să distrugă și să supună toată creștinătatea. De aceea noi facem cunoscut tuturor domniilor voastre că pe la Boboteaza trecută sus-numitul turc a trimis asupra mea și în țara noastră o mare armată în număr de o sută și douăzeci de mii de oameni (...). Și auzind bine și văzând și noi aceasta pentru apărare, am luat spada în mână și cu ajutorul domnului Dumnezeu am mers asupra lor și i-am călcat în picioare, și i-am trecut prin spadele noastre. Și după aceasta, (...) păgânul împărat al turcilor își puse în gând să-și răzbune și să vie în luna mai cu toată puterea sa împotriva noastră și să supună țara noastră, care e poarta creștinătății. (...) Dar dacă această poartă, care e țara noastră, va fi pierdută (...) atunci toată creștinătatea va fi în mare primejdie."

(Scrisoarea lui Ștefan cel Mare către principii creștini, 1475)

B. "Precum știu toate națiile pământului, turcii nu încetează a unelti împotriva credinței creștine (...) și mai ales împotriva lui Ștefan [cel Mare] voievod și a stăpânirilor sale (...) care se află în regiunile vecine cu turcii, pentru ca supunându-le pe acestea oribilei tiranii, să li se deschidă drumul spre țările celorlalți creștini. Dar, deși Ștefan, ca un adevărat atlet al credinței creștine, este dispus să reziste perfidiei și atacurile turcilor înșiși pentru susținerea unei poveri atât de grele și pentru a o duce la bun sfârșit, propriile lui puteri nu sunt suficiente, sunt necesare multe din averile și ajutoarele creștinilor, care să contribuie cu bunurile date de Dumnezeu, sau să se alăture personal, mergând să lupte în armata pregătită de Ștefan însuși."

(Apelul papei Sixt al IV-lea către principii creștini, 13 ianuarie 1477)

C. "Provincia mea, Țara Românească, nu e mai departe de scaunul tiranului decât cale de cinci zile și numai Dunărea o desparte de (...) [Imperiul Otoman]. În această țară aș fi putut trăi liniștit, singur și fără nici o frică, dacă nu mă simțeam chemat de credința mea față de maiestatea Voastră și față de întreaga creștinătate. Eu, însă, nevrând să sporesc puterea turcilor prin ostașii mei, spre distrugerea creștinilor, de bună voie m-am arătat gata de a lua parte la Liga [Sfântă], fapt prin care mi l-am făcut pe tiran dușman de moarte(...)."

(Memoriul voievodului Mihai Viteazul către împăratul Rudolf al II-lea, 1601)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, pe baza sursei C, două spații istorice. **4 puncte**
2. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **5 puncte**
3. Formulați, pe baza sursei B, o opinie referitoare la motivele pentru care otomanii l-au atacat pe Ștefan cel Mare, susținând-o cu o informație selectată din această sursă. **6 puncte**
4. Prezentați două fapte istorice desfășurate de către Mihai Viteazul, unul la care se referă sursa C și un altul diferit de acesta. **10 puncte**
5. Prezentați o caracteristică a luptei antiotomane susținute de către voievodul Iancu de Hunedoara. **5 puncte**
6. Formulați o opinie referitoare la lupta antiotomană la care participă românii în secolul al XIV-lea, susținând-o cu menționarea a trei fapte istorice. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

- A. „Dar amprenta de neșters lăsată de Roma asupra Daciei (...) nu a putut fi ștearsă prin evacuarea militară; datorită folosirii latinei, mai mult decât datorită coloniștilor veterani și a celor *cives Romani* [cetățeni romani], (...) ea a reușit să supraviețuiască și după încetarea dominației politice a Imperiului asupra Daciei.”

(Gh.I. Brătianu, *O enigmă și un miracol istoric: poporul român*)

- B. „Prezența militarilor romani – ei înșiși recrutați de pe tot întinsul imperiului, întocmai ca și coloniștii – a antrenat difuzarea limbii latine și romanizarea populației. În jurul castrelor, pentru a răspunde nevoilor de tot felul ale militarilor romani, au apărut așezări civile – în cadrul cărora negustorii și meșteșugarii aveau o pondere importantă (...). În interiorul zonelor rurale, alte focare de romanizare au fost fermele agricole, întemeiate de coloniști, ale căror pământuri erau cultivate și prin munca băștinașilor. Întâlnirea între coloniștii latinofoni și autohtoni a deschis calea pătrunderii limbii latine și în satele geto-dace.”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

- C. „Romanii au organizat Dacia după modelul lor, de la conducerea provinciei (provinciilor) până la a celei mai mici așezări. Peste tot erau funcționari romani. Ei vegheau mereu ca, prin ordine, supunere, disciplină, societatea să existe la nivelul cel mai bun, să producă, să funcționeze. Cu timpul, puținii daci rămași au fost obligați să se apropie de noile autorități spre a-și rezolva felurite probleme, iar în acest scop au trebuit să învețe limba latină.”

(Ioan-Aurel Pop, *Istoria românilor pentru elevi*)

Pornind de la aceste surse, rezolvați, în aproximativ trei-patru pagini, următoarea situație - problemă: **Componenta lingvistică este esențială în procesul etnogenezei?** În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- prezentarea a două fapte istorice referitoare la geto-daci, desfășurate în secolul I d.Hr;
- prezentarea altor două fapte istorice referitoare la integrarea geto-dacilor în lumea romană, desfășurate în secolul al II-lea d. Hr., în afara celor la care se referă sursele A, B și C;
- formularea unei opinii referitoare la situația-problemă dată și susținerea acesteia prin selectarea câte unei informații din sursa A, respectiv din sursa B și prin prezentarea a două fapte istorice desfășurate după secolul al II-lea d.Hr.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.